

2011/1880-45

Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark

Postboks 3089, 3707 Skien

Tlf: 97147245 E-post: Telemark@fnf-nett.no

Kystverket
v/ Geir Solberg
Postboks 1502

6025 ÅLESUND

Skien, 14. september 2015

2011/1880 Detaljreguleringsplan for innseiling Grenland, innspill til reguleringsplan

Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark, FNF Telemark, er et nettverk for 9 av de største natur- og friluftsansjoner i fylket. FNF Telemark arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Telemark arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv.

Vi har gjort oss kjent med planene for utbedring av innseilingen til Grenland Havn ved tilstedeværelse på informasjonsmøte på Halen gård, samt telefonkontakt onsdag 2. september. Etter avtale har vi fått utvidet fristen for å uttale oss til 14. september.

FNF ønsker ikke at Gamle Langesund skal gjøres mer attraktivt for ordinær skipstrafikk. Grenland har inntil nå levd bra med de innseilingene som har vært tilgjengelige, og vi ser ikke at Kystverket i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort behovet («nødvendigheten») av også å kunne ta i bruk Gamle Langesund. På møtet i Langesund ble det antydnet at industrien trenger bedre innseiling for å være konkurransedyktige. Det koster lite å fremkaste en slik påstand; den er vanskelig å etterprøve og finne ut om det ligger et reelt økonomisk behov bak. Historisk sett har skipstrafikken til Grenland svingt i takt med industrivirksomheten. Den gikk ned da Tinfos ble nedlagt og senere gikk Union og Magnesiumfabrikken samme vei. Vi kan således ikke se at eksempelvis en ny pelletsfabrikk i Bamble (endog med transportbehov for ufarlig gods) vil avstedkomme noen signifikant økning i skipstrafikken sett i et langsiktig perspektiv. m/v Full City forliste jo langt ute i bukta, så en forbedret farled ville ikke forhindret dette.

Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark

Postboks 3089, 3707 Skien

Tlf: 97147245 E-post: Telemark@fnf-nett.no

Behovet for å redusere ulykkesrisikoen ble også vektlagt på møtet. «Hele 40% reduksjon» ble det sagt. Denne prosentregningen er villedende. Er for eksempel risikoen (målt pr skipsanløp, dag, kilometer eller annet) $P = 0.0001$ betyr en 40% reduksjon at $P = 0.00006$. Hadde risikoen vært $P = 0.5$ (dvs 50% sjanse for en ulykke) ville riktignok en 40% reduksjon av dette kunne forsvares.

Norconsults arbeid setter ikke tilstrekkelig fokus på andre interesser enn oppdragsgivers egne. På side 46 hevdes det at «Langøya vil fortsatt kunne benyttes til friluftsmål, som i dag. Omfanget av de negative virkningene knyttet til justert farled vurderes som lite.» Hva da med Fylkesmannens merknad 29 september 2014 ved reguleringsplanoppstart: Det bes om at konsekvensene for friluftsinteresser ved endret trafikkmønster bør utredes. Svaret (kommentaren) er at «Det er eksisterende farleder som skal utrettes og utdypes.....» Dette er en halvsannhet. Hva med den ikke-eksisterende farleden Gamle Langesund? Vi savner også informasjon om hvordan skipsleden vil påvirke det marine miljøet, f.eks påvirkning av undervannslivet mtp støy og vibrasjoner fra passerende skip, lokal forurensning og forandring av bunnforhold og strømninger ved sprengning.

Vi kan ikke se at reguleringsplanforslaget har undersøkt tilstrekkelig hva Gamle Langesund betyr for annet enn næringsinteressene og skipstrafikken, med unntak av noe informasjon om konsekvenser for naturmangfoldet. Det er mange i Grenlandsregionen som ser Gamle Langesund som en bortgjemt perle, fri for tekniske inngrep og forstyrrende skipstrafikk. Det oppleves som et trygt område for fritidsfiske, sjøfugljakt, roing, padling og seiling med små båter uten motor (f.eks sjøspeiderne i Langesund). Bamble kommune satser på å gjøre Langøya attraktiv for friluftsliv; den fredelige og uberørte østsiden av øya er en viktig del av dette. Kystverket anbefales å lese Telemarksavisa 1. september 2015 side 3, «Marin motorvei i Gamle Langesund?» Forfatteren av denne, Tom Erik Økland, er driver av restauranten på Langøya hovedgård, og er avhengig av at Langøya og Gamle Langesund fremstår som et attraktivt naturmiljø for viktige deler av restaurantens aktivitetstilbud. I tillegg har Porsgrunn, Bamble og Larvik kommune nylig inngått et samarbeid om å videreutvikle turismen i skjærgården i prosjektet «Øyhopping». I et fremtidsperspektiv har Grenland en unik mulighet til å satse på mer naturvennlig turisme og øke attraksjonen ved å satse ytterligere på friluftsliv og naturverdiene i skjærgården.

Natur- og friluftslivsorganisasjonene i FNF Telemark ønsker at Gamle Langesund skal beholdes som et område fri for tyngre skipstrafikk. Organisasjonene som støtter denne uttalelsen mener at Grenland fint bør klare seg uten spredning av skipstrafikken ut over de tre leder man allerede disponerer.

Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark

Postboks 3089, 3707 Skien

Tlf: 97147245 E-post: Telemark@fnf-nett.no

Dette uttalelsen er støttet av følgende natur- og frilufsorganisasjoner knyttet til FNF Telemark:

Naturvernforbundet i Telemark

Norges jeger- og fiskerforbund, avd. Telemark

Porsgrunn og Omegns Turistforening

Telemark Botaniske Forening

Rovfuglgruppa i Telemark

På vegne av FNF Telemark,

Mariken Kjøhl

Fylkeskoordinator

Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark

Innspill fra høring av planforslag

Det er mottatt 14 innspill i høringsperioden. Tabellen nedenfor oppsummerer innspillene og viser hvordan disse er behandlet i planen.

Kommune	Hvem	Dato	Innspill	Kommentar
Bamble	Bamble kommune	10.9.15	Planen er viktig for regionen. God medvirkning er viktig, og det må holdes åpent møte i høringsperioden.	Åpent informasjonsmøte avholdt 01.09.15
Porsgrunn	Porsgrunn kommune	7.9.15	Ingen merknader til saken	Ok
Bamble og Porsgrunn	Fylkesmannen i Telemark	3.9.15	Anleggsperiode fastsettes i forbindelse med søknad om mudring og dumping, og det anbefales at hensynet til friluftsliv og naturmangfold tas med i vurderingene. Om anleggsfasen legges i vintermånedene vil tiltaket få mindre konsekvenser for friluftsliv og rekreasjon.	Se kap. 5.4.4. Tiltaksplan skal utarbeides i forbindelse med søknad, og skal redegjøre for tiltak som begrenser ulemper for naturmiljø og friluftsliv. Endelig anleggsperiode tas i samråd med Fylkesmannen. Anleggsperiode om vinteren medføre mer utfordrende anleggsdrift i forhold til dagslys og værforhold.
			Temaet nærmiljø og friluftsliv er godt belyst gjennom planarbeidet.	Ok
			Utdypingstiltak vil kunne medføre fare for partikkelspredning under anleggsfasen. Det må derfor søkes om tillatelse før arbeidet med utdyping og deponering av masser begynner, og følges opp videre i henhold til forurensningsloven.	Se kap. 5.4.4. Før arbeidet med utdyping og deponering av masser kan påbegynnes, må det søkes om tillatelse til tiltaket hos forurensningsmyndigheten
Bamble og Porsgrunn	Telemark fylkeskommune	3.9.15	Henviser til Norsk Maritimt Museum for kulturminner under vann. Forholdet til kulturminner må avklares før plan kan vedtas.	Forholdet er avklart med Norsk Maritimt Museum og det er ikke behov for ytterligere avklaringer.
Larvik	Larvik kommune	9.9.15	Ber om at en ser på mulighetene for å benytte sprengte steinmasser til samfunnsnyttige formål som for eksempel havnerelaterte formål. Dette bør legges inn i planbestemmelsene.	Bruk av masser til samfunnsnyttig formål er tatt inn i planbeskrivelsen kap. 5.4.2. Kystverket tar kontakt med kommunene og andre interessenter for å undersøke behov for masser i nærområdet. Det legges ikke inn som en bestemmelse til planen.
Larvik	Fylkesmannen i Vestfold	8.9.15	Naturmangfold og friluftsliv er grundig utredet og vurdert.	Ok
			Mølen dyrefredningsområde: Avbøtende tiltak - deponere massene nærmere land innenfor verneområdet på 5-10m dyp	I dialog med Fylkesmannen er dette avbøtende tiltaket ikke lenger aktuelt.
			Tiltak innenfor verneområdet krever dispensasjon fra verneforskriften. Ta kontakt for nærmere informasjon.	Søknad er under utarbeidelse av Kystverket, jf. Naturmangfoldloven §48
			Forhold til vannforskrift og vanddirektiv ivaretas av prosjektgruppen for vannområdet Skien-Grenlandsfjorden.	Ok
			Positiv til arbeidet med å redusere risikoen for ulykker i et område som er av stor betydning for naturen og allmennheten.	Ok
Bamble, Porsgrunn og Larvik	Fiskeri- direktoratet	11.9.15	Flere steder overlapper planområdene områder registrert som fiskeområde for passive og aktive redskap. Ønsker at fiske inngår som kombinert formål i reguleringsplanen der dette er aktuelt.	Plankart er utarbeidet i samarbeid med tre kommuner, og plankart er ikke justert i tråd med innspill. Formålet ferdsl skal ivareta alle typer av ferdsel på vann/sjø tilknyttet offentlig og kommersiell virksomhet, nyttrafikk og fritidstrafikk.

			Kan ikke se at man i planarbeidet har vurdert om arealplankartet bare skal gjelde sjøbunnen og topp fyllingshøyde til dagens sjøbunn i områdene hvor planen skal planen skal hjemle foreslåtte tiltak. Det legges til grunn at deponiområdene ikke går ut i områder registrert som reketrålfelt og at deponeringsarbeidet følges nøye opp slik at masser ikke kommer ut i områder hvor det skal foregå fiske med trål. Utdypingsområdene er så små, at det ikke er ytterligere merknader til tiltak.	Plankart er utarbeidet i samarbeid med tre kommuner. Det ble vurdert å skille plan i vertikalnivå, men dette ble ikke valgt videreført. Deponiområdene ligger ikke i de definerte reketrålfeltene. Se kap. 5.4.4 Anleggsgjennomføring og ivaretagelse av naturmiljø. Ok
Bamble, Porsgrunn og Larvik	Norsk Maritimt Museum	19.8.15	Deponiområdene er ikke tidligere undersøkt. Det er behov for å utføre undersøkelser av deponiet ved Kløvsteinbåen. Undersøkelsen må utføres før plan kan vedtas.	Kartlegging er avtalt og gjennomføres i oktober/november 2015.
Bamble, Porsgrunn og Larvik	Statens vegvesen	17.8.15	Ingen merknader til saken	Ok
Bamble, Porsgrunn og Larvik	Grenland Havn	3.9.15	Hensikten med tiltak bør utvides til også å gjelde økt regularitet for skipstransporten. Fravær av siktbegrensning i innseilingen vil gi skipsnæringen og industrien bedre vilkår. Bruk av navigasjonsinnretninger i innseilingen kan bidra til sikrere seilas, eks. racon fyr eller lignende. For å øke regulariteten er det ønskelig at navigasjonstiltakene videreføres innover i havneområdet, slik at skip inn og ut fra det industrielle knutepunktene i Frierfjorden kan operer mest mulig effektivt. I kap. 5.4 står det at tiltaket ikke vil gi synlige konsekvenser. Ny oppmerking av farleden vil medføre nye navigasjonsinstallasjoner både på land og sjø.	Tekst tatt inn under hensikt: Utdyping og etablering av nye navigasjonsinstallasjoner vil øke regulariteten i innseilingen til Grenland Etter gjennomføring av tiltak vil innseilingen til Grenland bli gjennomgått og det etableres nye navigasjonsinstallasjoner. Tekst justert i kap. 5.4. Utdypingstiltak og deponering vil ikke endre landskapsbildet. Etter tiltak er utført vil imidlertid merking av farled gjennomføres, se kommentar ovenfor.
Bamble, Porsgrunn og Larvik	Mattilsynet	9.9.15	Ingen merknader til saken	Ok
Bamble, Porsgrunn og Larvik	Oslofjordens friluftsråd	8.9.15	Friluftsliv: §2.4 anleggsgjennomføring - anbefales at sprenging og dumping legges utenfor badesesongen (juli-august) Avbøtende tiltak - bruk av finmasket siltgardin. Dette er et regionalt viktig rekreasjonsområde. Naturverninteresser: Mølen fuglefredningsområde er av regional betydning for overvintrende dykkender. Er ikke omtalt i plan. Fylkesmannen og Mølen ornitologiske stasjon bør sammen søke å finne en anleggsperiode som i minst mulig grad forstyrrer fuglelivet i verneområdet. Avbøtende tiltak ved sprenging - ikke bruke sprengstoff med plast eller gjennomføre tiltak for å hindre at sprengtråd i plast flyter opp og spres i sjø og på strender. Lite belyst i plan.	Anleggsperiode avtales med Fylkesmannen i forbindelse med søknad om mudring og dumping. Friluftsliv vil være et av flere tema som skal ivaretas. Avbøtende tiltak vil bli vurdert av Fylkesmannen i forbindelse med søknad om mudring og dumping. Anleggsperiode avtales med Fylkesmannen i forbindelse med søknad om mudring og dumping. Problemet er knyttet til utfylling i sjø av sprengstein fra vegbygging. Det foreslås ingen spesielle avbøtende tiltak.

Bamble, Porsgrunn og Larvik	Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark	14.9.15	Ønsker ikke å gjøre Gamle Langesund mer attraktivt for ordinær skipstrafikk. Behovet for flere farled er ikke godt nok dokumentert.	Tiltak vil redusere risiko for at uhell inntreffer. Fylkesmannen er positiv til arbeidet med å redusere risikoen for ulykker i et område som er av stor betydning for naturen og allmennheten.
			Ikke belyst friluftsinteressene godt nok	Hele kystområdet i Grenland er viktig i forbindelse med friluftsfomål. De største endringene er knyttet til bruk av farleden gjennom Gamle Langesund. Dette er forsøkt belyst i planbeskrivelsen.
			Savner informasjon om påvirkningen av det marine miljøet i Gamle Langesund (støy, vibrasjoner, lokal forurensning, forandring av bunnforhold og strømminger ved sprenging).	Etter tiltak er utført er det ikke kjente forhold som vil hindre reetablering av bunnfauna. Rammene for anleggsvirksomheten blir ivare tatt i søknad til Fylkesmannen, se kap. 5.4.4 Anleggsgjennomføring
			Dagens situasjon i Gamle Langesund er ikke undersøkt godt nok. Svært attraktivt område for friluftsfomål, og satsingsområde for friluftsliv.	Tiltak vil redusere risiko for at uhell inntreffer. Fylkesmannen er positiv til arbeidet med å redusere risikoen for ulykker i et område som er av stor betydning for naturen og allmennheten.
			Gamle Langesund ønskes beholdt som område fri for tyngre skipstrafikk. Grenland klarer seg med de tre ledene de har i dag.	Utdypingstiltak og justering av farled gjennom Langesundbukta og Kalvenløpet vil bedre kapasiteten, sikre trygg ferdsel og hindre/begrense miljøskader ved uhell. Samtidig vil tiltakene øke regulariteten for sjøtrafikken i Grenland.
Bamble, Porsgrunn og Larvik	Langøya hovedgård	14.9.15	Ny led gjennom Gamle Langesund vil påvirke virksomheten negativt (restaurant- og selskapslokale, undervisning i matauk, naturbruk og skjøtselstjenester).	Farleden i seg selv vil ikke legge hinder for videre utvikling av restaurant og cafe-drift.
			Farleden vil påvirke allmennhetens bruk av øya og naturverdier på og ved øya.	Farleden vil i liten grad påvirke bruken av øya. Økt båttrafikk i Gamle Langesund vil kunne påvirke områdets attraktivitet i forhold til fritidsformål som eksempelvis fritidsfiske, kano- og kajakkpadling.
			Ikke vurdert de langsiktige følgene av tiltak, kun følger av arbeidet i anleggsfasen	De langsiktige påvirkningene av naturmiljø er vurdert som liten. Friluftslivet i Gamle Langesund vil i noen grad påvirkes av økt trafikk av større fartøy.
			Gamle Langesund er å betrakte som en ny farled (justering av farled - 1 km i luftlinje), og må konsekvensutredes.	I forbindelse med oppstart av planen ble dette vurdert i samarbeid med kommunene, og det ble ikke stilt krav om utarbeidelse av planprogram og tilhørende KU jf. KU-forskrift vedlegg nr. 1 pkt. 10c og vedlegg nr. II pkt. 21.
			Alternative løsninger for tiltak bør utredes.	Tiltak i Langesundet er vurdert og er ikke aktuelt. Alternativ løsning er å ikke gjennomføre tiltak, dvs benytte eksisterende farleder. Hensikten med tiltakene er å ivareta sikkerheten, framkommelighet og regularitet for sjøtrafikken.
			Risikoanalysen bør utvides til også å vurdere om risiko for ulykker har endret seg i perioden som er brukt som representativ.	Risikoanalysen i Grenland har benyttet samme framgangsmåte og modell som i tilsvarende analyser for andre kystområder.
			Nærmiljø og friluftsliv - svakeste del i utredningen. Kun vist til statlig sikrede friluftsområder.	Det er generelt sagt at hele kysten i Grenland er benyttet til friluftsfomål. Både Fylkesmannen i Vestfold og Telemark har kommentert at nærmiljø og friluftsliv er godt belyst gjennom planarbeidet.

			Gamle Langesund er flittig brukt til fritidsfiske, båt- og badeliv. Området er å betrakte som "urørt natur". Farled her vil føre til at naturområdet går tapt. Dette er et viktig verdispørsmål.	Gamle Langesund ligger 800-900 m fra Langesund, og er ikke definert som inngrepsfritt naturområde.
			Forurensning: Sedimenter bør sjekkes for klorerte dioksiner og furaner. For å få tatt prøver må det benyttes andre prøvetakingsmetoder enn grabb.	Fylkesmannen behandler søknad om mudring og dumping og ivaretar krav i forhold til Forurensningsloven.
			Grunnforhold: må sjekkes opp bedre	Se kommentar ovenfor
			Hovedrapporten bør beskrive trafikken bedre, jf. risikoanalysen.	Planbeskrivelse er ikke justert.
			Naturmangfold - savner faglig begrunnet vurdering av virkning fra trafikken	Se uttalelse fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark - nærmiljø og friluftsliv er godt belyst gjennom planarbeidet.
			Vurdering - Vannforskriften og naturmangfoldloven: Ønsker faglig utdyping av problemstillinger	Se uttalelse fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark - nærmiljø og friluftsliv er godt belyst gjennom planarbeidet.
			Nærmiljø og friluftsliv - påvirker fortøyning for småbåt, bruken til fiske og fangstområder.	Ja, farleden vil påvirke dette i noen grad.